

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

200 oseb rešenih
8 ponesrečene ladje
na obali Alaske

Ladja se je prelomila
na dvoje; 20 do 30
oseb je pogrešanih

Iz Ketchikana v Alaski se po-
roča, da je nedaleč od tam na-
sedila na pečine v bližini obale
ladja "Yukon", na krovu katere
se nahaja 496 oseb, potnikov in
članov posadke. Z ladjo se vra-
ta domov tudi večje število ameri-
ških vojakov, ki so služili v
Alaski.

Ladja, katere ni mogoče re-
šiti, se je prelomila na dvoje, in
obrežna straža, ki je sredi raz-
burkanega morja prišla v bliži-
no parnika, je do snoči rešila
okrog 200 oseb, med katerimi
je bilo 48 žensk in otrok.

Ko se je ladja prelomila na
dvoje, so bili vrženi v morje
trije moški, katere je rešilno
mostovo obrežne straže potegnili
iz vode. Rešeni može so po
prevodu v bolnišnico v Sewardu
izjavili, da je pri prelому par-
nika padlo v morje 20 do 30
oseb, ki so pogrešane.

Dva prodajalca oropana

V apartmaju poslopju 2308 Unwin Rd., sta bila včeraj po-
poldne oropana dva prodajalca in sicer Constantin Barker, 27,
zastopnik Fuller Dry Cleaning Co., za vsoto \$65; in takoj za
njim Donald Shrake, 30, stanu-
je na 532 E. 102 St., prodajal-
ca za Grand Union Tea Co., za
vsoto \$75. Ropar je vsekakor
čkal na žrtve znotraj apart-
mentnega poslopja in ju obral
denarja,

Danes se nam obeta
spomladni dan

Kot naznanja vremenski pre-
rok, bo danes temperatura v
Clevelandu dosegla 57 stopinj,
kar je okus rane spomladni v le-
tošnjem letu. Seveda na tej toč-
ki ne bo ostalo dolgo, ker se že
obeta bladneje vreme in še no-
či pada živo srebro na 25 nad-
nicio.

Glavni urad Townsend načr-
ta pride v Cleveland

Glavni urad Francis E.
Townsenda, ki se je doslej na-
hajal v Chicagu, se v kratkem
preseli v Cleveland. Kot je zna-
mo, je ta organizacija aktivna
po celi Ameriki za znani Town-
send penzijski načrt za \$200 me-
sence penzije.

S. N. DOM V NEWBURGHU OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je bil v petek 1. febru-
arja oropan za vsoto \$2,015.
Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je bil v petek 1. febru-
arja oropan za vsoto \$2,015.

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

Slovenski narodni dom, 3563 E. 80 St., je nastal požar,

Vlomilci so odprišli s silo varnost-
no shrambo (safe) in odnesli

8. N. DOM V NEWBURGHU
OROPAN

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIOHENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznalaču v Cleveland in po pošti izven mesta):For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 meseca) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 meseca) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

JUGOSLOVANI NA SVETOVNEM POZORIŠČU

(Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta)

Dasi se v reakcionarnih listih Amerike in Anglije še vedno vodi najbolj zahrbtna kampanja proti Jugoslaviji (in proti drugim slovanskim državam), dobivajo-jugoslovenski predstavniki na konferenci Združenih narodov edalje večji prestiž in prominenco. Dr. Stojan Gavrilovič, tajnik ministrstva za zunanjé zadeve, je bil izvoljen za načelnika mednarodne komisije, ki je v Združenih državah iskala primereno mesto za bodočo prestolico in dom Združenih narodov. Jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Stanoje Simić je bil eden izmed treh glavnih kandidatov za najvažnejšo pozicijo v organizaciji Združenih narodov — za tajništvo. Dasi ni bil izvoljen, je značaj njegove močne kandidature dokazal, da vidijo zastopniki Združenih narodov v Titovi vladi vse nekaj drugega kot bi pa reakcionarni lisjaki radi svetu predstavili novo Jugoslavijo. Jugoslavija je tudi dobila važno mesto v odboru za socialne in ekonomske zadeve ter na odboru za kontrolu atomske energije.

Na prvem zasedanju Združenih narodov je po dvorani zopet donel mogočni glas podpredsednika jugoslovanske zvezne vlade Edvarda Kardelja, ki je opozoril vse zastopnike na pravične zahteve Jugoslavije glede ureditve bodočih mej med Jugoslavijo in Italijo. Kardelj je bil nekaj dni pred volitvami operiran v Ljubljani na vnetem žolčniku in se je v neverjetnem času "izlizal." Poleg Kardelja, Simiča in Gavriloviča zastopajo Jugoslavijo na konferenci minister Kosanovič in londonski veleposlanik Leontič.

Zavezniški komisiji, ki sestavlja mirovno pogodbo za Italijo, je Jugoslavija predložila svoje končne zahteve glede novih meja. Jugoslavija zahteva vse ozemlje vzhodno od črte Pontabl—Tercent—Cedad—Krmin—Tržič in Grad. Vse zaledje (sedanja italijanska Koroška, Rezija, Beneška Slovenija, Goriška, Slovensko Primorje in Slovenska Istra) naj bi pripadalo slovenski republike, ostala Istra pa hrvaški republike. Tržaška luka naj bi postala mednarodno pristanišče z najboljšimi pogoji za prost prevoz blaga preko jugoslovanskega ozemlja, mesto Trst pa bi postalo samostojna federalna republika s svojim lastnim parlamentom in z sorazmernim zastopstvom v zvezni skupščini v Beogradu.

Jugoslavija je jasno povedala, da pod drugačnimi pogoji ne sprejme italijanske mirovne pogodbe. Zavezniška komisija bo pričela ugotavljati etnično (narodnostno) mejo med Italijo in Jugoslavijo v začetku tega meseца. Komisija, sestoječa z dvajsetih članov, je odpotovala na lice mesta.

Glavna nasprotnica jugoslovanskim zahtevam je Anglija, katero do gotove meje podpira tudi Amerika, medtem ko ima Jugoslavija glavno oporo v Sovjetski zvezni. Stališče Kitajske, kateri je Rusija zadnje čase dala precej koncesij v Mandžuriji, kakor tudi stališče Francije pod novim predsedništvom, — ob času pisanja teh vrstic še ni poznano.

V glavnem pa je borba za Trst in jugoslovanske pohajine pod Italijo borba med britanskim imperijalizmom in prodiranjem slovanstva proti zapadu: nujno križišče je severni Jadran s Trstom na čelu. Slovenija je ponovno postala igralka v mednarodni šahovski igri, v kateri sta se spoprijela stari mojster Anglež in mladi orjak Slovan za evropsko prvenstvo.

Dosedanja angleška zuhanja politika je pokazala, da se britanski imperialisti, brez razlike na ideologično porazdeljenost bivše ali sedanje vlade, niso v zadnji svetovni vojni veliko naučili. — Mirko G. Kuhel, tajnik.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Waukegan, Ill. — Dr. Louis F. Kompare je bil v bolnišnici sv. Terezije izvoljen za načelnika zdravniškega štaba za leto 1948.

ALI STE SI PRESKRBELI?

Citatelje Enakopravnosti obveščamo, da imamo v našem uredništvu najnovješo knjigo, "A Nation of Nations," ki jo je spisal naš poznanec in spoznani ameriško-slovenski pisatelj Louis Adamič. Vsak bi jo moral prečitati in lastovati!

PISMA IZ STAREGA KRAJA**Nova Jugoslavija ne da tuju svoje rudnike**

Joseph Likozar, 15220 Sarac Rd. Cleveland, O., je prejel pismo od svaka Antonia Klun iz Ljubljane, Friškovec št. 4, v katerem je opisano vojno stanje v ljubljanski okolici. Kot je razvidno iz pisma, je duhovščina v tem okraju kriva in odgovorna za več kot polovico žrtev, ker so s pričnic neprestano hujšali proti partizanom in Osvobodilni Fronti in pridejajo na njih.

"General Rupnik je bil ustavovitelj domobrancev, ki so bili proti Osvobodilni Fronti. Rupnik je bil izdajalec naroda pri Italijanih in pri Nemcih. Sedaj nazadnje so pa vsi skupaj sramotno pobegnili. Rupnika je Anglija že izročila Jugoslaviji in pride v Ljubljani pred ljudsko sodiščem. Nahujskano ljudstvo je zbežalo, ker jim je duhovščina rekla, da partizani vse pobijejo, kamor pridejo. Sta dva slučaja na Dolenjskem, da je družina vzela voz, kar so mogli. Nato so pa sami svojo hišo začeli, da partizani ne bodo imeli nobene strehe, če pridejo tam. Zdaj ko so se vrnili, pa vidijo, kam jih je duhovščina zapeljala. Med te ljudi spada tudi sestra Ana. Kakor je meni znano, Ana ni hotela doma zapustiti, ampak mož jo je prisilil. Zdaj pa nima ne doma in ne moža. Zdaj je pa Tone doma in obdeluje kolikor more in zna. On je dovršil osem gimnazij, je prišel domov in je bil poklican v vojno k Nemcem. V vojni je bil ranjen in so ga poslali domov. Ko se je pozdravil, je storil popolno k domobrancom. Zdaj pa ne more dobiti nobene službe, ker je bil domobranc in tako je zadržal doma. Kje je Ana, ne vem. Izgubila je tudi državljanstvo.

"Kakor omenjaš, da denar nima vrednosti, ni resnično. Naš denar ima vrednost in jo bo imel še večjo, če se bo takoj delalo kakor sedaj. Nam se denar ponuja od Angležev in blago tudi, pa mi nočemo in ne moremo sprejeti, ker tega ne damo, kar Angleži zahtevajo od nas. On zahtevajo, da bi jim mi dali v zakup ali v najem naše jugoslovanske rudnike in železnice. Naši rudniki so bogati in to je našino premoženje in tega ne damo in rok. Kakor hitro bi mi to napravili, bi mi imeli tretjega gospodarskega okupatorja in mi se moramo tega ubraniti, drugače bi bili mi ravno tam, kakor bivša Jugoslavija.

"Pri nas se je ustanovila najprvo — vaška straža, nato pa bela garda, pod pritiskom prokleta duhovščine s škofom na čelu. Še pred tem je pa bila ustanovljena leta 1941 Osvobodilna Fronta. Osvobodilna Fronta je bila organizirana po vseh zavednih pokrajinah. In ta bela garda, namesto da bi sodelovala in se borila vzajemno z O. F. proti okupatorjem, je padla Osvobodilni Fronti v hrbot. Začelo se je izdajstvo brez konca in kraja.

"Italijani so to priliko porabili in začeli ljudi ponoči in po-

dnevi preganjati in loviti. Odpeljali so na tisoče moških in žensk in otrok v italijanska tabošča. Samo na Rabu jih je pomrlo čez 4,000 ljudi. Druge je obdržal tukaj po ječah in jih mrtvih za talce. Ko je bil izdajalec dr. Natlačen, bivši ban ubit, so Italijani vzeli 24 talcev in jih pripeljali pred hišo dr. Natlačen, jih postavili k nekemu zidu in jih postrelili. Druge talce so streljali v gramozni jami zraven pokopališča. Ko so bili ustreljeni, so jih spravili takoj v rakve in jih takoj zakopali. To je šlo tako naprej, dokler ni prišel italijanski polom. Nato nas je zasedel Nemec, kar je bil začel način, da kulturni morilec in razbojniki.

"On si je dal nalogo, da nas bo ukrotil, pa nas ni mogel, ker so mu partizani preveč pregledali. Rušili so, mu želesnice in mostove, da ni mogel sproti popravljati. Zato se je maščeval na drugi način. Pred odhodom je pa on vse odpeljal; najprej ljudi v Nemčijo v tabošča, potem pa je vsa skladischa izpraznil in počkal ali pa drugače uničil. Kar so pa Nemci delali na Gorenjskem in Štajerskem, je pa nepopisno. Ljudi so morili in obesili na sramotnih način, tako da je nemogoče verjeti. Niti divjaki ne bi spravili kaj taklega skupaj.

"Ko bi pri nas duhovščina ne bila posegla vmes, bi bilo več kot polovico manj žrtev. Izdajalski duhovniki so vedno na pričnic udrivali po partizanah in komunistih in ljudi spodbujali, naj se borijo proti njim in naj vztrajajo do zadnjega. In ti so bili prvi, ki so zvedeli, da

se bliža Osvobodilna vojska, pa so pobegnili s škofom na čelu.

Med te ubežnike in izdajalcem spada tudi tisti zloglasni zločinec in izdajalec general Rupnik.

"General Rupnik je bil ustavovitelj domobrancev, ki so bili proti Osvobodilni Fronti. Rupnik je bil izdajalec naroda pri Italijanih in pri Nemcih. Sedaj nazadnje so pa vsi skupaj sramotno pobegnili. Rupnika je Anglija že izročila Jugoslaviji in pride v Ljubljani pred ljudsko sodiščem. Nahujskano ljudstvo je zbežalo, ker jim je duhovščina rekla, da partizani vse pobijejo, kamor pridejo. Sta dva slučaja na Dolenjskem, da je družina vzela voz, kar so mogli. Nato so pa sami svojo hišo začeli, da partizani ne bodo imeli nobene strehe, če pridejo tam. Zdaj ko so se vrnili, pa vidijo, kam jih je duhovščina zapeljala. Med te ljudi spada tudi sestra Ana. Kakor je meni znano, Ana ni hotela doma zapustiti, ampak mož jo je prisilil. Zdaj pa nima ne doma in ne moža. Zdaj je pa Tone doma in obdeluje kolikor more in zna. On je dovršil osem gimnazij, je prišel domov in je bil poklican v vojno k Nemcem. V vojni je bil ranjen in so ga poslali domov. Ko se je pozdravil, je storil popolno k domobrancom. Zdaj pa ne more dobiti nobene službe, ker je bil domobranc in tako je zadržal doma. Kje je Ana, ne vem. Izgubila je tudi državljanstvo.

"Kakor omenjaš, da denar nima vrednosti, ni resnično. Naš denar ima vrednost in jo bo imel še večjo, če se bo takoj delalo kakor sedaj. Nam se denar ponuja od Angležev in blago tudi, pa mi nočemo in ne moremo sprejeti, ker tega ne damo, kar Angleži zahtevajo od nas. On zahtevajo, da bi jim mi dali v zakup ali v najem naše jugoslovanske rudnike in železnice. Naši rudniki so bogati in to je našino premoženje in tega ne damo in rok. Kakor hitro bi mi to napravili, bi mi imeli tretjega gospodarskega okupatorja in mi se moramo tega ubraniti, drugače bi bili mi ravno tam, kakor bivša Jugoslavija.

"Kar se tiče prehrane, je pa sledi. Pri Italijanh smo imeli živilske nakaznice, dobili smo eno in drugo, ampak premalo. Računalno se je za cel mesec. Bilo pa je samo za tri tedne. Zdaj kaj hočeš. Lačen biti ali pa it na črni trg. Kdor je imel denar, je lahko živel, ker je bilo blaga na trgu še dovolj. Ampak vse je je dražilo iz dneva v dan.

"En kilogram slanine je bilo že proti koncu 1,500 lir. Govoremo meso kilogram 200 lir. olje od 300 lir naprej; sladkor 200 lir kg, in tako je šlo naprej. Po-

"Dne 11. novembra 1945 imamo svobodne volitve v parlament. To je zgodovinskega pomena za Jugoslavijo.

"Tista beografska banda še poprej in s kraljem Petrom na čelu, ki so zbežali takoj po vojni napovedi v London, in vzeljali s seboj velike vsote zlata in denarja, nam hočejo ovire dati. Pa jim ne bo uspelo, ker mi nečemo nobenega kralja več, pa naj bo Peter ali Pavel.

"Mi imamo našega maršala Tita, drugega ne mamo. On je bil tisti, ki je ustanovil Osvobodilno Fronto leta 1941 in se začel bojevati proti okupatorju in vodil je borbe do končne zmage.

"Kralj Peter je izdajalec in vojni zločinec svojega naroda

in mora priti pred ljudsko so-

ENAKOPRAVNOST

UREDNIKOVA POŠTA**ŠKRAT**Pripeljite obiskovalce v
Slovenski narodni muzejMr. in Mrs. Mike Poklar. Po \$4:
Andy Božič (zidar).Po \$3.00: Jack Sargin, Frank
Žagar (Chickasaw Ave.) Math
Pishler. — Po \$2.00: Ciril Oz-
bich, Agnes Lovelock, Frank
Sitar, Joe Spacapan, Frank Te-
gel, Fred Martin, Cilka Golob,
John Gabrenja. — Po \$2.50:
Dr. št. 450 SNPJ.— Po \$1.00: Anna Lohasko,
John Cimperman, Math Klemen,
Frank Podboršek, Joe Mačerol,
Anton Vrh, Matilda Černe, Mike
Gole, Val Turk, John Knific,
Frank Gregorič, Frank Murn,
Frank Mihelich, Matilda Černe,
Andy Jerman, John Jamnik,
Mary Dodic, Louis Starman,
John Jamnik Jr., Neimenovan,
Jos. Busar (Kusar), Mary
Noch, Frank Mavrich, Frances
Nemeč, Vincent Kolman, Andy
Noch, Frank Požar, Frances
Gorjanc, Anton Urankar, Frank
Segulin. — Po 50c Mary Dodic.
Skupna vsota \$601.50.

Vsi obiskovalci radi vidijo kaj zanimivega in med temi poslovno s Slovencem med Slovenci je sedaj Slovenski narodni muzej, arhiv zgodovine ameriških Slovencev, ki se nahaja v Slovenskem narodnem domu, 6411 St. Clair Ave., zgoraj dvorana št. 1. Kadarkje imate obiskev gostov iz raznih krajev in želite obiskati naš muzej, poklicite tekmo dneva na telefon Erazem Goršeta, 4245, za določite časa za ogled muzeja. Po dogovoru si muzej lahko ogledate vsaki dan od 4 ure popoldne naprej, ob sobotah pa tudi vsaki čas tekom dneva, samo javite v naprej vaš prihod pravočasno. Vsi ste dobrodošli na ogled muzeja, kadar hočete. Zato je tukaj.

Erazem Goršek.

Poročilo podr. 106 SANS

Euclid, 0. — Ker so naši časopisi preobloženi s starokrajskimi pismi, jim gre nedvomno trda za prostor. Zato naj ponam poročilo naših podružnic, kar od dveh mesecov, zakar mi naj darovalci oprostijo. Decembersko in januarsko finančno poročilo je zelo razveseljivo; kar znači, da je šla euclidska naselbina "Over the top", in da nasprotina, umazana propagando dosegla ravno obratne učinke.

V teku dveh mesecov so sledila društva in posamezniki prispevali za jugoslovanski posredni sklad:

Slovenski društveni dom \$250. Po \$50.00: Progresivne Slovenske krožek št. 3, Društvo Zavedeni sosedje št. 158 SNPJ. — Po \$25.00: Društvo Slovenski dom št. 6 SDZ, Demokratski klub v Euclidu, Pevski zbor Sloven, Pevski zbor Škrjančki. — Po \$12.50: Dr. Cvetoči Noble 450, SNPJ. Po \$10.00: Slovenska zveza št. 14, Dr. Euclid št. 29 SDZ. — Po \$5.00: John Kantz, Geo. Nagode, John Mihalich, John Troha, John Knific, Joe Ban, Mr. in Mrs. Joe Škoča, Mr. in Mrs. John Tomšič, Mrs. Theresa Frank, Louis Hrvatin, Zdaj pa še nekaj. Pozabil sem Ti povedati, da smo dobivali po en liter olja in 1/4 kg sladkorja na mesec za osebo.

Dne 9. junija 1945 je bil našen kongres protifaš

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

CASTNI ČLANI:

Castni predsednik: LOUIS ADAMIC, Milford, N. J.

Castna podpredsednica: MARIE PIKSLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.

Castni član: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

CLANI EKSEKUTIVE:

Predsednik: ETBIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.

1. podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.

2. podpredsednik: FREY A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois.

Tajnik: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.

Blagajnik: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Zapisnikar: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

Član: LEO JURJOVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill.

ANTON KAPENC, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.

LEOPOLD KUSHLICH, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:

LOUIS ZELEZNICKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

JOSIE ZAKRAJEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.

JOSEPH ZAVERTNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:

ANTON DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.

JOSEPH F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.

JOSEPHINE ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

TERESA GERZEL, 334 Erie Ave., W. Alkipa, Pa.

ANTON HORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.

ANTHONY JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.

REV. MATH KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.

FRANK KLUENE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.

HELENA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.

KATHERINE KRAINZ, 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.

JOHN KVARTICH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.

JOHN POLLACK, 2446 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.

LUDVIK MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.

TERESA SPECK, 4658 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.

VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.

JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.

ANDREW VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.

ANTON ZBASNICK, A. F. U. Bidg., Ely, Minn.

JOSEPH ZORG, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

(Nadaljevanje s 1. strani)

strani Chicaga dr. Robert Neubauer, načelnik zdravniške sekcijske Rdečega križa Jugoslavije.

Predaval bo o današnjem položaju v Jugoslaviji in nam podal pretresljivo sliko o silnem trpljenju in neizmernem junaštvu naših bratov v sester v starjih domovini, o junaštvu slovenskih fantov in deklet, slovenske žene, matere in očeta, slovenske mladine — ne samo v borbi proti krutemu sovražniku na bojnih poljanah, v slovenskih gozdovih in gorah, v koncentrijskih taboriščih Italije, Nemčije in na Poljskem, kot tudi nedolžne žrtve — postreljeni od zločinskih napadalcev in domačih izdajic, — temveč tudi v borbi proti pomanjkanju, proti bolezni, proti vremenskim elementom, v borbi za ohranitev življenj tisočim in tisočim rannjem borcem v primitivnih kotlinah-bolnišnicah slovenskih gozdov . . . To tragicno, a obenem veličastno zgodbo izza bojev za svobodo in boljšo bodočnost slovenskega naroda boste slišali iz ust našega rojaka, ki je na lastni koži preizkusil grozote internacije v Nemčiji, ki je dan za dnem tvegal svoje in svoje družine življenje, ko je kot zdravnik — ilegalni delavec pomagal vtihotapiti skozi so-

VAJE V CANKARJEVI SOBI

Nocoj, točno ob 7:30 uri se vršijo vaje za igro "Micki je treba mož", v Cankarjevi sobi. Prosi se vse, ki imajo vlogo, da so gotovo na mestu.

REDNA SEJA V SDD

Jutri večer, v četrtek se vrši redna mesečna seja krožka št. 1 Progresivnih Slovensk, v Slovenskem domu na Waterloo Rd. Začetek bo ob 7:30 uri zvečer in potem požigih so pomorili 41 nedolžnih ljudi.

ZAROKA

Zaročila sta se Miss Martha Josie Ziganti, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Ziganti, 3652 W. 56 St., in Mr. Victor Hribar, sin Mr. in Mrs. John Hribar, 1213 E. 71 St. Zaročenec se je pred kratkim vrnil častno odpuščen od vojakov, pri katerih je služil preko morja nad tri leta. Bilo srečno!

vražne črte najnujnejšo hrano, zdravila in zdravnike potrebuje za ranjene in bolnike v partizanskih skrivališčih, ki je kot vojaški zdravnik izkoristil svojo profesionalno vedo, izkušnje in iznajdljivost in skoraj brez vsakih zdravnih instrumentov in potrebuščin pomagal svojim kolegom in koleginam reševati življenja naših bratov v sester, tistih, ki so bili pripravljeni umreti za svobodo svojega naroda.

O vsem tem bo dr. Neubauer predaval v avtoriju SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., pričeni ob 8. ure zvečer.

Obenem bo v Chicagu prvič predvajan zvočni film "Ljubljana pozdravlja osvobojence" in prvi povojni film državnega filmskega podjetja Slovenije "Vrba". Videli in slišali bo ste ljubljanske množice s kakim navdušenjem pozdravljajo svojo osvobodilno vojsko, svojo novo vlado, pravke prerojene Slovenije Otona Župančiča, predsednika vlade Kidriča, predsednika slovenskega parlamenta Jožeta Vidmarja, ministra zvezne vlade Kocbega, in končno trosco glas narodnega pisatelja, starčka-duhovnika Franca S. Finžgarja.

V soboto 9. februarja se predvajanje in predvajanje filma ponovi v Slovenskem narodnem domu v Waukeganu.

Oba večera se prične program točno ob 8. zvečer.

Mirko Kuhel, tajnik:

Mestne novice

PLESNA DVORANA V PAR-KU ZGORELA

V Puritas Springs parku je zgorela plesna dvorana in poskodovane so tudi druge zavne naprave. Škoda znaša \$200,000. Ogenj je prišlo gledat več kot 10,000 ljudi.

VAJE V CANKARJEVI SOBI

Nocoj, točno ob 7:30 uri se vršijo vaje za igro "Micki je treba mož", v Cankarjevi sobi. Prosi se vse, ki imajo vlogo, da so gotovo na mestu.

REDNA SEJA V SDD

Jutri večer, v četrtek se vrši redna mesečna seja krožka št. 1 Progresivnih Slovensk, v Slovenskem domu na Waterloo Rd. Začetek bo ob 7:30 uri zvečer in potem požigih so pomorili 41 nedolžnih ljudi.

ZAROKA

Zaročila sta se Miss Martha Josie Ziganti, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Ziganti, 3652 W. 56 St., in Mr. Victor Hribar, sin Mr. in Mrs. John Hribar, 1213 E. 71 St. Zaročenec se je pred kratkim vrnil častno odpuščen od vojakov, pri katerih je služil preko morja nad tri leta. Bilo srečno!

ENAKOPRAVNOST

Posledica vojne v Črnom potoku

"Med našimi kraji, kjer je fašist posebno brezbarbirno gospodaril z ognjem in mečem in pa nih prebivalstvo in načrtejo bebo, je okolica Črneg potoka. Bilo je v soboto 1. avgusta 1942, ko je navalilo nad 300 italijanskih fašistov vseh vrst z zavanimi rokavi, kakor da so ušli iz zverinjaka. Obkolili so gorsko vasico Črni potok in so odginali 10 mladih mož in fantov, ki so jih nato brez zaslisanja v nedeljo 2. avgusta 1942 pomorili.

"To so bili Ljubljanci Anton Borko ter domačini Franc Ozbolt, Albert Tušek, Franc Tušek, Filip Tušek, Josip in Franc Vesel, Valentin in Jakob Malnar in Alojz Miklčič.

Pri vseh teh žrtvah niso našli nobenega dokaza, da bi kateri od njih imel kak predmet, ki bi se lahko imenoval orožje. Umorjeni so bili 100 metrov daleč na hrvatski strani, na Dolnjem Pleškem polju. Jamo so si moralni sami izkopati. Bili so skušani zvezani. Pri izkopu in prenosu na pleško pokopališče je bilo zdaj ugotovljeno, da so bile žrtve brez glav, med njimi tudi Anton Borko iz Ljubljane. Kar so zverine v človeški podobi počenjale z žrtvami, je pač težko zapisati pod zaglavje toliko hvaljene kulture in civilizacije.

"A te žrtve niso bile edine. V okolici Čabra so fašisti poklali nad 100 Slovencev, še več pa so jih pregnali na Rab. Požigali so domove, in sicer v Žurgah 16, v Papežih 12, v Belici 12, v Bezgarijih 11, v Bezgovici 15, v Čačiću 12, v Padovem 15, v Kržmanovih 15, v Podvrhu 5, v Dolnjem Čačiću 12, v Osilnici 15, v Pongartu 6, v Dragi 12, v Loškem potoku 80, v Babinem polju pa 48 poslopju. Pri teh požigih so pomorili 41 nedolžnih ljudi.

"Obiskal sem te kraje in ugotovil težke posledice vojne v obrobnih slovenskih vaseh. Vojska je zapustila pomanjkanje, ljudstvo potrebuje strehe, oblike, obuvala in drugo, ker se ne more kupiti, kar dobi nakazano, ker ni denarja in še ni kaj prideti. Ondotno naše ljudstvo za vse zvrča glavno krivdo za vse

grozote na takratnega komisarja v Čabru, šumarja Nauta iz Ilirske Bistrice, ki je vsak mesec prejemal velike vsočne denarje za izvrševanje zločinov in za svoje sake.

"Pri vsem pomanjkanju pa je ljudstvo stodostotno za Titovo Jugoslavijo, ki bo storila vse, da se omili njegovo stanje.

"Ivan Borko, v 'Slovenskem poročevalcu.'

Razne zanimivosti v časopisih

Borba za svobodo je neskončna. Zmage, ki jih dosežemo v borbah, niso trajne in porazi istotako ne večni. Vsaka generacija mora braniti podedovanje pridobitve, ker v vsaki dobi se poraja nova sila, ki hoče zatrepi vse staro in nadomestiti vse z novim. Tako ni mogoč trajen mir na svetu, kjer je življenje in napredek. Vsaka borba, o kateri so starši mislili, da je končana, se mora bojevati znova in ponovno po otročih, ako si hočejo ohraniti in podaljšati svojo svobodo in neodvisnost.

Ko je slovenski advokat Clarence Darrow pričel svojo praks, mu je pri neki tožbi stal nasproti bradati advokat, veterjan v svojem argumentu ponovno in ponovno delal opazke na Darrowa, "ta brezbradati mladinci." Prilika je nastala in Darrow je to izrabil takole:

"Španski kralj je nekoč postal odličnega mladega moža na dvor v sosednjo kraljevino, kjer je bil sprejet s pripombo. "Ali je imamo sedaj velike zabeležje za čevlje in oblike, ki jo namevate poslati v staro domovino. Ako hočete pomagati svojim sorodnikom v starji domovini, obiščite

Mihaljevič Bros.

6424 St. Clair Ave.
HE 6152

NAPRODAJ

je hiša za eno družino; lota 100x140 čevljev; kokošnjak, druga majhna poslopja, garaža; sadno drevje; parna gorkota. Nahaja se na Miller Ave. Za podrobnosti se pozivaj na 20621 Miller Ave.

NAZNANJAMO

da imamo sedaj velike zabeležje za čevlje in oblike, ki jo namevate poslati v staro domovino. Ako hočete pomagati svojim sorodnikom v starji domovini, obiščite

George Tomasic.

Cement Contractor

Izdelujem hodnike, dovoze (driveways), zidam kleti in položim tla v garaži

1423 E. 39 St. — EN 5677

Imamo 39 let izkušnje v temu delu

POSLOGA NA RADIO APARATIH

Prinesite vaše radio aparate k nam in si prihranite na hitrejši in boljši postrežbi.

Waterloo Radio Service

15606 Waterloo Rd.

Vselite se sedaj!

Lepa dvo-družinska hiša; 6 sob

in 5 sob, 2 garaži; eno stanovanje bo prazno 15. feb. Preda se radi bolezni; vse v najboljšem stanju. 9222 Yale Ave., zglasite se po 3. uru popoldne ali v nedeljo čez dan.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM INDOOR-OUTDOOR

Expert Repairing on all Makes of Radios

Tubes, Radios, Rec. Players

All Work Guaranteed

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

Strmel je v njo zmedeno in izgubljeno.

Ali ne bi bilo bolje za tega otroka, je mislil, če ne bi nikdar ugledal luč sveta?

"Terezika, nikar zdaj ne skribi. Vse bo dobro. To čutim."

Okrenila je glavo vstran in zaprla oči. Prijel jo je za roko in jo poljubil, nato je odšel iz sobe. Pred vrati je našel Leonida.

"Ti boš ostala pri nas, ali ne?" jo je vprašal.

"Vedno bi bila rada pri vama, kakor mati. Ljubim vajuba in srce me boli zaradi vajula."

"Ti si krasen človek," je rekel Gottfried in jo poljubil.

Ni pustila, da bi ji ušla priznlost in krepko ga je objela.

"Ti ljubi! Ti ljubi!" je mrmljala skozi zobe.

Spet je prišlo poletje in orjaška streha hiše Antona Jakoba ha je še vedno krila svoje skrivnosti. Zunanja podoba pa se je rahlo spremenila. Tu pa tam je človek lahko videl zdaj Leonida, kako je sedela na vrtu ter se z očali na nosu zamisljeno ukvarjala s pletenjem in poleg nje je bil v otroškem vozičku novi Mullerjev otrok, ki so ga krstili na ime Gottfried Ama-deus. Marsikdaj so sedle k Leonidi za hip Frida ali Ida ali Luiza ali celo Mina, da bi občudovale dražestnega paglavca, ki je ležal med belimi blazinami. Pri neki takri priliki se je primerno, da se je pojaval ugleden in imeniten kmečki gospod, ki bi se rad poklonil gospe Mullerjevi, najbrže z namero, da bi poizvedel, če se kani spet poročiti. Leonida mu je nāa kratko in neprodirnega obraza izjavila, da je gospa Mullerjeva odpotovala.

"Ah! Tako! Odpotovala? — Hm —"

"Da! Seveda! Peljala se je v Italijo, da bi si ogledala star grad, ki je bil nekdaj last njene družine."

"In kaj počne on, sin?"

"Sel je v Zurich."

"Aha! Hm! Nek grad si hoče ogledati? Hm! Zakaj pa, če sme človek vprašati?"

"Ne vem. Sama ne vem. Ne morem povedati."

"Aha, tako! Da! Kdaj se vrne gospa Mullerjeva?"

"Tega ne morem reči, sama ne vem."

"Tako. Jo bom pač drugič poskal, ko se bo vrnila. Da. Adieu, Hm!"

"Adieu pač!"

Leonida je gledala za njim. "Hlod nerodni in še kakšen pijanec!" je rekla in prekanjen smehljaj ji je šinil preko širokega obrazu. "Saj vendar nisem takto neumna in bi komu povedala, da sta se odpeljala skupaj. Ah, ti ljubezni biti! Saj je bil že čas, da si tudi enkrat nekaj privočita. Skrajni čas, da je Terezka odpeljala svojega Gottfrieda in ga nekoliko razvedrila. Bil je strašen. Mršav, onemogel, na pol mrtev je bil!" Leonida si je mislila, kako je trpel, dokler ni nazadnje dobil svoje Terezike.

Nekega popoldneva se je Terezka nepričakovano povrnila. Ko je zagledala na vrtu Leonido in otroka, je naglo stekla k njima, dvignila je malega fantka iz

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam
id.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLICITE:
ENdicott 0718

troškega vozička, skoraj divje je strmela vanj in ga obsipala s poljubi. Nato ga je položila spet v voziček in zdaj je bila vrsta na Leonidi, da je pozdrivila Terezko in si jo navdušeno pritisnila na prsa.

"Terezka! Zaklad moj! Ti si že nazaj? Tako hitro?"

"Nisem mogla dlje ostati. Otrok me je zavabil nazaj. Brez malčka bi bila nesrečna."

"In Gottfried?"

"Pride v enem ali dveh dneh. Peljal se je v Zurich." Njen glas se je znižal do šepitanja. "Nisova se mogla vrniti skupaj. Preveč pozornosti bi sicer vzbuđala."

"Kako je kaj z njim?"

Terezin obraz se je zresnil in zamišljeno je zrla pred se, ne da bi odgovorila. Potem so se tudi deonidine poteze zresnile; sedla je in prijela za svoje pleteњe.

"In grad?" je vprašala. Terezka je odložila klobuk. Zdaj se je sklanjala nad otrokom.

(Dalje prihodnjič)

UREDNIKOVA POŠTA

Naša pesem in nje kultura
v Clevelandu

Cleveland, O.—Nekoč me je rojak nagovoril. Med drugim pravi: "Ti, ali bi me učil petja?" Seveda, zakaj pa ne, če imam za to veselje. "Ja, pa me boš," pravi, "pa nikar ne zameri. Veš, jaz ře skozi vse moje življenje pogram in jo zavijam po svoje, kakor vidim, da bolj paše. Da bi me pa kdo komandiral, kako naj zavijam, tega pa ne maram, za to mi ne boš zameril."

Dobro si povedal, sem si mislil pri sebi in prevdari. Skoraj bi rekel in se najbrže ne motim, da imamo največ takih pevecov med seboj. So pa tudi med nama taki, ki ne izpršujejo, če jih bo učil v petju, pač pa naravnost vprašajo: "Kdaj imate pri vašem zboru vaje?" Namenil sem se, da bom k petju pristopil in vaš zbor se mi najbolj dopade, itd.

Ta pevec je tako navdušen za petje, da bi vse, kar mu je v moči, za zbor naredil. Ne zamudi vaje, spodbuja druge pri zboru. Pri celiem zboru bi najraje vse sam imel v oskrbi. Tako navdušenje je pa navadno le zasno. Ko se gotovi pesmi enkrat toliko privadi da jo tu in tam že sam "zažinga" in posebno še, če je že javno v zboru nastopil, morda celo na koncertu in še v morebitni soli, to mu pa že popolnoma zadostuje. On je

ta svoje opravil. Edino še, kar ga veseli je, če ga dočišči pevci, ki po svojem zavijajo, povabijo, naj jih podpre s svojim naštudiranim glasom. Seveda se malo brani, ker on je že javno nastopal. Pa vseeno, ker že dolgo ni pel, pokaže, katera je njen najbolj ljuba pesem, katero mu je učitelj vili v glavo. Ker pa tiste ostali pevci ne znajo, se mu zelo dobro zdi, posebno še, če kdo pripomni, da mu je lahko, ker je pri zboru pel, potem je pa ves srečen. Tudi takih pevcev imamo precej med seboj.

Imamo pa pevce, ki so aktivni v zborih, ne toliko radi pesmi same, kakor radi principov. Namreč, gotova stranka jih veže, da so nekako moralno dolžni, da svojo stvar peljejo naprej z pesmijo, ker pesem je privlačna moč, da stranko veže in drži skupno. Pesem daje trdno podlagu, z drugimi besedami bi se rekel, da je pesem bolj potrebna iz materialnega stališča. Poljubno se prirejajo pevski večeri, koncerti ali druge zabave s pesmijo. Tako raste blagajna, katera je morda vse drugam namenjena, kakor pa slovenski pesmi. Le tistih zborov je zelo malo, da obstajajo na principu same pesmi. Tudi če so pevci govorili prepričanje pri zboru, pa da nima prepričanja posameznika ničesar opraviti s petjem, da posameznik ne pride do nikakoršne veljave, da se gre samo za povzdigo kulture, razkrivanje narodne tehnike velikih mož pesnikov in skladateljev, prikazuje tujim narodom moč naše kulture in to je v glavnem vse.

Kdor torej deluje pri takem zboru, se lahko ponša, da poje in prepričanja samo za narod. Vsemu temu je lahko delovati v mirnih časih. Nihče te ne vpraša, če spada h kakšni stranki in kateri. Ali danes je pa drugače. Sedaj je, kakor bi bili na razburkanem morju. Ne gre se za lepo, ubrano klasično petje, pač pa je takoj vprašanje in ospredju: "Za katero stranko pa poješ, prijatelj?" Mi vemo, da imate izvezbenje glasove, toda mi vas ne namerimo poslušati, ker niste našega prepričanja.

Nekaj takega trpi danes Glasbena Matica v Clevelandu. Čeprav je zbor na celi črti nedolžen in pomaga kjer more narodu s pesmijo, pa živi med gotovimi elementi, kateri od ene strani vpijejo: Glasbena Matica premalo deluje; od druge strani pa zopet: Preveč deluje ta zbor. Končno pa trpi zbor kakor narod. Lahko bi imel petkrat večjo moč. Tudi kritizirati ga ne bi bilo treba, kako je zbor na nizko padel itd. Saj si ni zbor sam kritik, stopite na noge, pa lahko postane zbor zopet velik.

P. K.

Oblašajte v - - -
Enakopravnost

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Žalostno poročilo iz Velikih Poljan

Dobro poznani Mr. Steve F. Pirnat, ki ima svojo trgovino in urad na 7403 St. Clair Ave., je pred časom prejel pismo iz Ljubljane, katerega piše njegova sestra Marjeta Pirnat, za njegovo ženo Frančiško Pirnat, iz Velikih Poljan pri Ribnici, ter mu poroča koliko so trplji v zadnji vojni, pomanjkanja, in lakte, ter posebno žalostno novo, da so mu italijanski sadi sti ustrelili dva starejsa sinova in tretjega mlajšega pa odpeljali v internacijo.

V letu 1942, ko so pohlepne italijanske horde okupirale del Jugoslavije, so dale dnevni ukazi, da se mora ves okupiran narod osebno zglastiti v Ribnici za krušne karte, (Ration Book).

Ubogo ljudstvo se je ukazu v splošnem odzvalo, ker brez krušnih kart ni mogel nikdo nič kupiti za svoj revni živiljeni obstanek. Pri cerkvi pa jih je italijanski oholi okupator obokil in vse može in mladeniče pobral ter odgnal v Kočevje, tam pa nekaj mož in mladeničev izbral in v vasi Velike Poljane štiri, (dva moja sinova in dva soseda) ter jih tam množenstvo brez zaslivanja ustrelil.

Moja sinova, Stefan in Matija Pirnat, (pričevanje in zapušča dva neprekobljena otroka, šest in štiri leta star), vse druge može in mladeniče pa odgnali v italijansko ujetništvo, med katrini je bil moj mlajši sin France, in bil tam v ujetništvu do razsula italijanske pohlepnosti, po razsulu pa je bil odgnan v Nemčijo.

Po treh letih ujetništva, mučen trpinčen in stradan, je bil vendar rešen po zmagoslavni ameriški armadi, katera je nemški krvolčni nadutosti in zmanj odstrigla poželjive kremlje. Kot pismo omenja, se mu je pod varstvom Amerikanov v Angležev, prav dobro godilo, kar v tem smislu ni dvoma, ker tu kajšnji naseljeni in državljanite velike naše republike, se zavedamo in imamo občutna srca usmiljenosti in dobrotljivosti napram našim rojakom in Amerikanecem.

Iz poročil in slik, katere več-

krat vidimo v naših časopisih, si lahko predočimo položaj, v kakršnem so se ti ubogi reveži nahajali v ujetniških taboriščih, ker na njih se vidi le kost in koža, tako si jaz predstavljam svojega mlajšega sina France, kateri je bil tri leta v ujetniških taboriščih, (kar pa poročilo pisma ne pojasni). Tako dela usoda satelističnih mogotov cev napram ubogemu narodu, in povzročajo gorje vesoljstvo in posameznikom, tako tudi meni, sinova so mi ustrelili, tretje pa do smrti izčrpali in s tem skoro popolnoma uničili moje otroke in družino, za katere sem se jaz tu v Ameriki neumorno trudil in žrtvoval, da sem jim dal boljšo vzgojo in izobrazbo više šole.

Pismeno poročilo nadalje navorja, da so Italijani internirali tudi mojega brata Antonia Pirnata, (isto iz Velikih Poljan) in njegovo družino ter jih nečloveško mučili. Po zlomu Italije, so se v velikih težavah povrnili domov. Njegov starejši sin Anton je potem bil v Ljubljani in delal drva, (poročilo drugačne ne pojasni), drugi sin Andrej, pa je ušel v gore, katera so hoteli dobiti, ker pa se jim ni posrečilo, so brata Antona ponovno zaprli ter delali preiskave, ga mučili kot tudi njegovo ženo in dve hčere ter mu ponovno zaprli njegove dve hčere v Dobropoljah.

Končno ker sin Andrej niso mogli dobiti v roke, so odpeljali njegovega 15-letnega brata Cirila ter je bil zaprt v Ljubljani dva meseca. Na 14. novembra 1944 so ga pa nemurči z drugimi ujetniki v red odgnali, neznamo kam, in do časa ko je bilo to poročilo pisano, se za mladeniča nič ne ve, je-liv ali mrtev in mogoče je, da je izginil v enem izmed nemških krematorijih.

Naša rojake iz okolice Videm-Krško na Dolenjskem, pri meji Štajerske bo gotovo zanimalo poročilo (moje dve sestre imajo svoje može iz tamšnjega okolice, prva iz vasi Straža pri Krškem, druga pa iz vasi Libelj

SKEBE & ULLE

PLUMBING AND HEATING CO.

15601 WATERLOO ROAD KENMORE 7248
Novano položimo водне cevi in sčistimo odvodne kanale. Dajte vše naprave za gretje na paro in vročo vodo sedaj pregledati! — Mi prodajemo plomerski in grelni material ter istega tudi inštaliramo.

Nočni klic: MIKE SKEBE—KE 4614 — AL ULLE—IV 1788

24-URNA POSLUGA NA RADIO APARATIH
VSEH IZDELKOV. VSE DELO JAMČENO

MALZ ELECTRIC

6902 ST. CLAIR AVE.

Checkerboard waist with short sleeves, simple V-neck, and slim skirt with side pockets make this an alluring combination. Made at home from pattern secured from local store, it saves dollars for Victory Bonds. U. S. Treasury Department

Dr. Kernovo
Angleško-Slovene berilo
(English Slovene Reader)

Dobi se v naši tiskarni

FIGHT INFANTILE PARALYSIS
MARCH OF DIMES
JANUARY 14-31

FLORIDA BIRDS WELCOME "MRS. WINNIE" . . . Vacating in Miami with her distinguished husband, Mrs. Winston Churchill, wife of Britain's wartime prime minister, enjoys a session with the glamorous denizens of Sher's parrot jungle. She is surrounded by macaws and cockatoos, which are not in the least timid or awed by the gracious lady. Her husband is spending most of his time with his hobby, oil painting.

BULL SESSIONS AT "OLD MEN'S TOWN" . . . Disraeli pithily summed up man's life cycle thus: "Youth is a blunder; manhood a struggle; old age a regret." The state of Maine has taken a mighty step towards eliminating the regret from old age with the establishment of the community for old men outside the town of Jefferson, near Augusta. The rocking-chair statesmen are prepared to give opinions on everything from OPA to the atomic bomb and many verbal battles result nightly.

pač pa zaslišanje, sodba, maje, stradanje in smrt. Steve F. Hrbtobol

OLAJSA BOLECINE

Hrbtobol

Tukaj je čisti, moden

čin olajšati na vade

bol. Johnson's Back

Olaša bolecine

tegn